

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา

(ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ชานันต์ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา
พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งกฎหมายลักษณะ
อาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุกและในคดี
นั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับ
โทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่
เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดที่เป็น
ลหุโทษ หรือที่มิกำหนดโทษไม่สูงกว่าความผิดที่เป็นลหุโทษ
เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ ศักดิ์ปัญญา
การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่ง
แวดล้อมของผู้นั้น ถึงสภาพความผิดหรือเหตุอันสมควรปรากฏ

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

แล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่า ผู้นั้นมีความผิด
แต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้
แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่
ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา
โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่
ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาล
อาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้ง
คราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือ
ตักเตือนตามที่เห็นควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบ
อาชีพ

(๒) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการสมาคมหรือการประพฤติอันใด อันอาจ
นำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนั้นอีก

ภายในระยะเวลาซึ่งศาลได้กำหนดตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจ
จะเรียกตัวผู้นั้นมาสั่งแก้ไขเพิ่มเติม หรือเพิกถอนเงื่อนไขข้อใด
ก็ได้

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ถ้าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่ศาลกำหนดไว้ ศาลอาจออกหมายเรียกหรือหมายจับผู้นั้นมาตักเตือน หรือจะกำหนดและลงโทษที่ยังมิได้กำหนดหรือลงโทษซึ่งรอไว้เช่นกันก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ถ้าภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๔๑ ผู้ที่ถูกศาลพิพากษาได้กระทำความผิดอันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือที่มีกำหนดโทษไม่สูงกว่าความผิดที่เป็นลหุโทษ และศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดนั้น ให้ศาลที่พิพากษาคดีหลังกำหนดโทษหรือการกำหนดไว้ในคดีก่อนบวกเข้ากับโทษในคดีหลัง หรือบวกโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลัง แล้วแต่กรณี

แต่ถ้าภายในเวลาที่ศาลได้กำหนดตามมาตรา ๔๑ ผู้นั้นมิได้กระทำความผิดดังกล่าวมาในวรรคก่อน ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะถูกลงโทษในคดีนั้น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

“มาตรา ๕๗ เด็กอายุกว่าเจ็ดขวบ แต่ยังไม่เกินสิบสี่ขวบ
กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้อง
รับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป และถ้าศาล
เห็นสมควรจะเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้น
อาศัยอยู่มาตักเตือนด้วยก็ได้ หรือ

(๒) ถ้าศาลเห็นว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถดูแล
เด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้แก่บิดามารดา
หรือผู้ปกครองไป โดยวางข้อกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครอง
ระวังเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่
เกินกว่าสามปีและกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควร แต่ไม่ให้
เกินหนึ่งพันบาท ซึ่งบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาล
ในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้น

ถ้าเด็กนั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้
ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียกบิดามารดาหรือผู้
ปกครองมาวางข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ศาลจะเรียกตัวบุคคล
ที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่าจะยอมรับข้อกำหนดทำนองที่
บัญญัติไว้สำหรับบิดามารดาหรือผู้ปกครองดังกล่าวข้างต้นหรือ

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ไม่ได้ ถ้าบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นนั้น
ก็ให้ศาลมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บุคคลนั้นไปโดยวางข้อกำหนด
ดังกล่าว หรือ

(๓) ในกรณีที่ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง
หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม (๒) ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อ
คุ้มครองประพฤติดังนั้นเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๑
ด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ศาลแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติ
หรือพนักงานอื่นใดเพื่อคุ้มครองประพฤติดังนั้น หรือ

(๔) ถ้าเด็กนั้นไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือมี
แต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กนั้นได้ หรือถ้าเด็กอาศัยอยู่
กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองและบุคคลนั้น
ไม่ยอมรับข้อกำหนดดังกล่าวใน (๒) ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็ก
นั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรเพื่อดูแลอบรม
สั่งสอนตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ ในเมื่อบุคคลหรือ
องค์การนั้นยินยอม ในกรณีเช่นนั้นให้บุคคลหรือองค์การนั้น
มีอำนาจเช่นผู้ปกครองเฉพาะเพื่อดูแลอบรมสั่งสอน รวมตลอด
ถึงการกำหนดที่อยู่และการจัดให้เด็กมีงานทำตามสมควร หรือ

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

(๕) ส่งตัวเด็กนั้นไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมหรือสถานทชงจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกและอบรมเด็กตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าที่เด็กนั้นจะมีอายุครบสิบแปดขวบ

คำสั่งของศาลดังกล่าวใน (๒) (๓) (๔) และ (๕) นั้น ถ้าในขณะใดภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ ความปรากฏแก่ศาลโดยศาลรู้เองหรือตามคำเสนอของผู้มีส่วนได้เสีย พนักงานอัยการ บุคคล หรือองค์การที่ศาลมอบตัวเด็กเพื่อดูแลอบรมสั่งสอน หรือเจ้าพนักงานศาลว่า พฤติการณ์เกี่ยวแก่คำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้นหรือมีคำสั่งใหม่ตามอำนาจในมาตรานี้

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา และให้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ เด็กอายุกว่าสิบสี่ขวบ แต่ยังไม่เกินสิบเจ็ดขวบ กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความรู้สึกผิดชอบของเด็กนั้น แล้วศาลจะจัดการ

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ตามความในมาตรา ๕๗ หรือจะลงโทษเด็กนั้นโดยลด
มาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่งก็ได้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘ ทวิ แห่ง
กฎหมายลักษณะอาญา

“มาตรา ๕๘ ทวิ ผู้ใดอายุกว่าสิบเจ็ดขวบแต่ยังไม่เกิน
ยี่สิบขวบ กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ถ้าศาล
เห็นสมควรจะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น
ลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘ ตรี แห่ง
กฎหมายลักษณะอาญา

“มาตรา ๕๘ ตรี ในกรณีที่ศาลวางข้อกำหนดให้บิดามารดา
ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ระวางเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุ
ร้ายตามความในมาตรา ๕๗ (๒) ถ้าเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้นภายใน
เวลาในข้อกำหนด ศาลมีอำนาจบังคับบิดามารดา
ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ให้ชำระเงินไม่เกินจำนวน
ในข้อกำหนดนั้นภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบิดามารดา

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ไม่ชำระเงิน ศาลจะสั่งให้
 ขัดทรัพย์สินของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็ก
 อาศัยอยู่เพื่อใช้เงินที่จะต้องชำระก็ได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี